

Grade: 5

Lesson Number: 2

Unit Name: Grammar

Course: Bolī

Title: 'Verb conjugations II

Standards

Standard 3: Writing Composition with a Central Idea

- Students write clear and coherent compositions that develop a central idea.
 - *Students can create multi-paragraph compositions, including a developed topic sentence, and simple supporting facts and details. Paragraphs should include transitional expression that link one paragraph to another in a clean line of thought. Summary should be found in the conclusion.*
 - *Students learn the formats to write persuasive letters or compositions.*
 - *Students describe the setting, characters, objects, and events using adjectives and appropriate vocabulary.*

Standard 4: Grammar: Verb Conjugation

- Students learn grammar related to regular and irregular verb conjugation. Further parts of speech are also introduced (adverbs, prepositions, and coordinating conjunctions).
 - *Students should recognize a verb and noun in sentences.*
 - *Students identify and correctly use singular and plural verbs and common/irregular conjugations.*
 - *Students identify and demonstrate usage of adverbs, prepositions, and coordinating conjunctions.*

Objectives

1. Students continue to work on verb conjugations.
2. Students are introduced to adverbs, prepositions and coordinating conjunctions.

Prerequisites

- Previous completion of Lesson I on Grammar.

Materials

- Markers
- Pañjābī-English, English-Pañjābī dictionaries
- Different colored highlighters
- Large chart paper
- Lined paper sentence strips

Advanced Preparation

- Prepare a list of more irregular verbs to put into the class chart from the first class on verb conjugation.
- Prepare a list of adjectives from children's writing and also add more to share with the children (attached below).

- Write the following definitions on chart paper and use sites to prepare phrases, etc. (use the Pañjābī versions of definitions)
 - A *coordinating conjunction* is a word which joins together two clauses which are both equally important.
 - Adverbs tell you how, where, or when something is done. In other words, they describe the *manner, place, or time* of an action.
ਜਿਹੜੇ ਸ਼ਬਦ ਕਿਰਿਆ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ (ਗੁਣ/ਔਗੁਣ) ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ: ਉਸਨੇ ਘਟੀਆ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।
 - Prepositions are words which often indicate a direction or location in space.
ਸੰਬੰਧਕ ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਨਾਂਵ ਜਾਂ ਪੜਨਾਂਵ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਅਤੇ ਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆ ਕੇ ਵਾਕ ਵਿਚਲੇ ਬਾਕੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਨਾਂਵ ਜਾਂ ਪੜਨਾਂਵ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ (ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ)।
ਜਿਵੇਂ: ਮੈਂ ਕੁਰਸੀ ਉੱਪਰ ਬੈਠੀ ਹਾਂ। ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਕਾਰ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ।

Engagement (20-25 minutes)

- Introduce ਸੰਬੰਧਕ (postpositions) by explaining that these words often indicate a direction or location in space.
- Referring to a list of ਸੰਬੰਧਕ, call out a command for students to perform. For example, ‘ਮੇਜ਼ ਦੇ ਥਲੇ’ "under the desk" and the students sit under their desk; the teacher says ‘ਮੇਜ਼ ਦੇ ਉਪਰ’ "on top of the desk" and students sit on top of their desk; the teacher says ‘ਮੇਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ’ "next to the desk" and students stand next to their desk etc.
- Students can take turns calling out the commands for the rest of the class to perform.
- Then stop and introduce coordinating conjunctions.
- Now use postpositions and coordinating conjunctions with children.

Exploration (25-30 minutes)

10 minutes

- Put chart up from last class of irregular and regular verb conjugations. Share your list of more verbs.
- Also highlight the adjectives children used in their paragraphs from last class.
- Have children give you a few more adjectives - write them on the chart paper.

15-20 minutes

- Now introduce children to the definition of adverbs.
- Ask children to give you a few examples.
- Write them on the chart paper.
- Give them hints to get more participation.
- Ask children to give you examples using prepositions, coordinating conjunctions and adverbs in a sentence. Ask them to combine at least two of the three.
- Write sentences on board if possible.

Explanation/Extension (5-10 minutes)

- Return children's paragraphs from the week before. Tell them to highlight any adverbs, prepositions and coordinating conjunctions that they may have used with different highlighters.
- Then tell them to write down any new words that were introduced during the lesson.
- Ask them to rewrite their paragraphs for the next class using all the new words too.

Evaluation (On-going)

- Check for how children's paragraph is developed during the next class.

Teacher Resources

Adjectives (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ/visheshan)

Pañjābī	Transcription	English
ਚੰਗਾ	caṅgā	Good
ਚੰਗੀ	caṅgī	
ਭੈੜਾ	bhaiṛā	Bad
ਭੈੜੀ	bhaiṛī	
ਵੱਡਾ	vaḍḍā	Big
ਵੱਡੀ	vaḍḍī	
ਛੋਟਾ	choṭā	Small
ਛੋਟੀ	choṭī	
ਉੱਚਾ	ūccā	Tall
ਉੱਚੀ	uccī	
ਮਧਰਾ	madharā	Short
ਮਧਰੀ	madharī	
ਲੰਮਾ	lammā	Long
ਲੰਮੀ	lammī	
ਨਵਾਂ	navāṁ	New
ਨਵੀਂ	navīṁ	
ਮੋਟਾ	moṭā	Fat
ਮੋਟੀ	moṭī	
ਪਤਲਾ	patlā	Thin
ਪਤਲੀ	patlī	
ਸੋਹਣਾ	sohaṇā	Beautiful
ਸੋਹਣੀ	sohaṇī	
ਕੋਝਾ	kojhā	Ugly
ਕੋਝੀ	kojhī	
ਉੱਚਾ	uccā	High
ਉੱਚੀ	uccī	
ਨੀਵਾਂ	nīvāṁ	Low
ਨੀਵੀਂ	nīvīṁ	
ਭਾਰਾ	bhārā	Heavy
ਭਾਰੀ	bhārī	
ਹੌਲਾ	haulā	Light
ਹੌਲੀ	haulī	

ਸਿਆਣਾ	siāṇā	Wise
ਸਿਆਣੀ	siāṇī	
ਜਵਾਨ	javān	Young
ਨੌਜਵਾਨ	naujavān	
ਪੁਰਾਣਾ	purāṇā	Old
ਪੁਰਾਣੀ	purāṇī	
ਚੁਸਤ	cust	Active
ਸੁਸਤ	sust	Lazy
ਮੂਰਖ	mūrakh	Foolish
ਸਾਊ	sāū	Noble
ਮਸ਼ਹੂਰ	mashhūr	Famous
ਵਿੰਗਾ/ਵਿੰਗੀ	viṅgā/viṅgī	Crooked
ਟੇਡਾ/ਟੇਡੀ	teḍā/teḍī	Oblique
ਸਿੱਧਾ/ਸਿੱਧੀ	sidhā/siddhī	Straight
ਪਿਆਰਾ/ਪਿਆਰੀ	piārā/piārī	Loving
ਭਿਆਨਕ	bhiānak	Terrible
ਅਦਭੁਤ	adbhut	Amazing
ਘਟੀਆ	ghaṭīā	Useless
ਨੇਕ	nek	Good/Virtuous
ਗੰਦਾ/ਗੰਦੀ	gandā/gandī	Dirty
ਭਰਿਆ/ਭਰੀ	bhariā/bharī	Full
ਖਾਲੀ	khālī	Empty

Verbs (ਕਿਰਿਆ/kiriā)

Pañjābī	Transcription	English
ਆਉਣਾ	āuṇā	To come
ਜਾਣਾ	jāṇā	To go
ਖਲੋਣਾ	khaloṇā	To stand
ਬੈਠਣਾ	baiṭhṇā	To sit
ਉਠਣਾ	uṭhṇā	To get up
ਲੇਟਣਾ	leṭṇā	To lie down
ਖਾਣਾ	khāṇā	To eat
ਪੀਣਾ	pīṇā	To drink
ਬੋਲਣਾ	bolṇā	To speak
ਸੁਣਨਾ	suṇana	To listen or hear

ਦਸਣਾ	dasṇā	To tell
ਵੇਖਣਾ	vekhṇā	To see or look
ਰੋਣਾ	roṇā	To weep or cry
ਹਸਣਾ	hasṇā	To laugh
ਪੜ੍ਹਨਾ	paṛhṇā	To read
ਲਿਖਣਾ	likhṇā	To write
ਖੇਡਣਾ	kheḍṇā	To play
ਦੌੜਨਾ	dauṛṇā	To run
ਕੁਦਣਾ	kudṇā	To jump
ਚੜ੍ਹਨਾ	caṛhṇā	To climb
ਸੁਟਣਾ	suṭṇā	To throw
ਡਿਗਣਾ	ḍigṇā	To fall
ਚੀਰਨਾ	cīrnā	To cut
ਚੀਖਣਾ	cīkhṇā	To yell
ਪਕਾਉਣਾ	pakāuṇā	To cook
ਧੋਣਾ	dhoṇā	To wash
ਸੁਕਾਉਣਾ	sukāuṇā	To dry
ਪੂੰਝਣਾ/ਝਾੜਣਾ	pūñjhṇā/jhāṛṇā	To wipe/dust
ਝਾੜੂ ਮਾਰਨਾ	jhāṛū mārṇā	To broom
ਪੋਚਾ ਮਾਰਨਾ	pocā mārṇā	To mop
ਛਿੱਲਣਾ/ਛਿੱਲ ਲਾਹੁਣਾ	chillṇā/chill lāhuṇā	To peel / to peel off
ਬੀਜਣਾ	bījṇā	To sow
ਪਾਣੀ ਦੇਣਾ	pāṇī deṇā	To water

Adverbs (ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ/kiriā visheshan)

Pañjābī	Transcription	English
ਹੁਣੇ	huṇe	Now
ਭਲਕੇ	bhalke	Tomorrow
ਸਵਖਤੇ	savakhate	Early
ਕੁਵੇਲੇ	kuvele	Late
ਏਥੇ	ethe	Here
ਓਥੇ	othe	There
ਦੂਰ	dūr	Away
ਪਰੇ	pare	
ਜਿਥੇ	jithe	Where

ਹੌਲੀ	haulī	Slowly
ਕਾਹਲੀ	kāhalī	Hurriedly
ਕਦੀਂ ਕਦਾਈਂ	kadīm kadāīm	Seldom
ਸਦਾ	sadā	Always
ਅਕਸਰ	aksar	Often
ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ	ām taur te	
ਮਸਾਂ	masām	Hardly
ਦੁਬਾਰਾ	dubārā	Again
ਕਦੋਂ, ਜਦੋਂ	kadom, jadom	When
ਗਹੁ ਨਾਲ	gahu nāl	Carefully
ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ	burī tarhām	Badly
ਜ਼ਰੂਰ	zarūr	Certainly
ਇਕ ਵਾਰ	īk vār	Once
ਵਫਾਦਾਰੀ ਨਾਲ	vaphādārī nāl	Faithfully

Preposition/Postposition (ਸੰਬੰਧਕ/sambandhak)

Pañjābī	Transcription	English
ਅੰਦਰ	āndar	In
ਵਿਚ	vic	
ਬਾਹਰ	bāhar	Out
ਉੱਤੇ	utte	On, Up, Above
ਉੱਪਰ	upper	
ਥੱਲੇ	hālle	Below, Under
ਅੱਗੇ	Uḡge	Before, In front of
ਪਿੱਛੇ	pichhe	Behind
ਦੂਰ	dūr	Far
ਨੇੜੇ	neṛe	Near
ਲਾਗੇ	lāge	
ਤੋਂ	tom	From
ਵੱਲ	vall	To
ਵਿਚਕਾਰ	vickār	Between
ਤਕ	tak	Until
ਤੀਕ	tīk	Until
ਦਾ	dā	Of
ਵਾਸਤੇ	vāste	For

ਲਈ	laī	For
ਦੁਆਰਾ	duārā	Through
ਰਾਹੀਂ	rāhīm	From
ਨਾਲ	nāl	Alongside/With
ਬਗੈਰ	bagair	Without
ਬਿਨਾ	binā	Without
ਬਾਬਤ	bābat	Regarding
ਬਾਰੇ	bāre	About
ਸੰਬੰਧੀ	sambandhī	In relation to

Conjunction (ਯੋਜਕ/yojak)

Pañjābī	Transcription	English
ਜੇ	je	If
ਜੇਕਰ	jekar	
ਪਰ	par	But
ਐਪਰ	āipar	
ਪ੍ਰੰਤੂ	prantū	
ਕਿਉਂਕਿ	kiumki	Because
ਕਿਉਂਜੁ	kiumju	
ਨਾ ਕੇਵਲ ... ਸਗੋਂ	nā keval... sagom	Not only ... but
ਬੇਸ਼ਕ	beshak	Though
ਭਾਵੇਂ	bhāverm	
ਫਿਰ ਵੀ	phir vī	Yet
ਤਾਂ ਕਿ	tām ki	So that
ਤਾਂ ਜੋ	tām jo	
ਤਾਂ	tām	Then
ਤੇ, ਅਤੇ	te, ate	And
ਜਾਂ	jām	Or
ਕਿ	ki	That
ਨਾਲੇ	nāle	Also, Besides